

Lotto
FAIRPLAY MANAGER
by Tennis Vlaanderen

BNP PARIBAS
FORTIS

We Are Tennis, since 1973

Tennis Vlaanderen

De Ideale TennisOuder

Elisabeth Fiems

Vlaamse
overheid

Louizapoortgalerij 203 bus 3, 1050 Brussel • Tel.: 02/548.03.00 • Fax: 02/548.03.03 • E-mail: info@tennisvlaanderen.be • E-mail clubs: elit@tennisvlaanderen.be • www.tennisvlaanderen.be
Ondernemingsnummer: 0419.730.381 • BTW-nummer: 0419.730.381 • BNP Paribas Fortis: 001-6026239-93 • IBAN: BE98 0016 0262 3993 • BIC-code: GEBA BE BB

"Het beoefenen van sport is een mensenrecht. Ieder individu moet de mogelijkheid hebben om sport te beoefenen, zonder discriminatie van welke aard dan ook en in de geest van de Olympische gedachte. Dit vereist wederzijds begrip in de geest van vriendschap, solidariteit en fair play."

- Olympisch Handvest -

ALGEMENE INFO

Tennis Vlaanderen lanceerde met steun van de Vlaamse overheid en Lotto tijdens de zomer 2013 het **project FairPlay Manager (=FPM)**. Het project werd getest in 8 pilootclubs (TC Lommelse, TC Orscamp, TC Borgerweert, KTC Rapid Waterschei, Geelse Den Bruul, TC Rumbeke, TC Racso, KTG Houtland) tijdens hun jeugdtoernooi. Na een positieve evaluatie bij de clubs, spelers & ouders werd dit project uitgebreid en verder uitgewerkt.

DOELSTELLING FAIRPLAY MANAGER-PROJECT

Het FPM-project heeft als doel jongeren in een gezond klimaat **positieve competitie-ervaringen** laten opdoen. Om een sterk jeugd vriendelijk competitieklimaat uit te bouwen willen we **FairPlay** bij spelers, ouders, trainers en begeleiders **stimuleren** d.m.v. de aanwezigheid van een FPM langs het terrein.

De ouders en begeleiders zijn een belangrijke en bepalende factor in de ideale omkadering voor een fair klimaat. Daarom willen we jullie via deze weg **advies en tips** meegeven om samen met de trainer dit gunstig en jeugd vriendelijk competitieklimaat te creëren rond de speler.

HOE HET NIET MOET

- ✓ WEET JE WEL HOEVEEL IK HIERVOOR OPGEEF?!
 - ✓ WE ZIJN TOCH NIET NAAR HIER GEREDEN OM ...
 - ✓ BEWEEG NU TOCH EEN KEER!
 - ✓ IK HAD BETER KUNNEN GAAN WERKEN!
 - ✓ ALS JE MAAR ZO KAN TENNISSEN/SPELEN, SCHRIJVEN WE JE IN HET VERVOLG NIET MEER IN!
 - ✓ 'WE' KUNNEN BETER STOPPEN...
 - ✓ ALLÉ, DIE BAL WAS BUITEN!
 - ✓ STRAKS MAG JE TE VOET NAAR HUIS, WANT JE HEBT GEEN VOET VERZET...
 - ✓ LOOP DAN TOCH!!
 - ✓ WAT EEN SLECHTE BAL!
 - ✓ 'HEB JE GEWONNEN?', 'HOEVEEL WAS HET?'
 - ✓ ALS JE VOLGENDE KEER WEER VERLIEST, BRENG IK JE NIET MEER!
 - ✓ $1+1=2$; $2+3=5$; $1+4=6$; $2+4=6$
- WAT VALT OP?
ER IS ÉÉN FOUT! OF ER ZIJN ER DRIE GOED!
- ✓ ...

HERKENBAAR?
ÉÉN TROOST, JE BENT NIET DE ENIGE...
EN JE KAN ER IETS AAN DOEN!

DOE DE TEST! - Hoe goed score jij op de Ideale TennisOuderBarometer?

1	Ik ga regelmatig mee naar een training of een wedstrijd.	JA/NEEN
2	Ik verwacht van m'n kind dat hij/zij op een faire manier tennist en zich aan de regels houdt.	JA/NEEN
3	Ik stel realistische verwachtingen en leg de focus op plezier.	JA/NEEN
4	Ik leg geen enkele druk op mijn kind om te presteren, maar stimuleer hem/haar wel om al zijn/haar talenten te ontwikkelen.	JA/NEEN
5	Ik hou mij tijdens de match enkel bezig met aanmoedigen, want coaching is niet toegestaan.	JA/NEEN
6	Ik respecteer de beslissingen van de scheidsrechter.	JA/NEEN
7	Ik gebruik geen agressieve taal langs de zijlijn en tracht mijn temperament te beheersen, ook als er andere ouders onsportief zijn.	JA/NEEN
8	Ik applaudisdeer bij een mooi punt, zowel voor mijn kind als voor de tegenspeler.	JA/NEEN
9	Na de wedstrijd feliciteer ik mijn kind met zijn geleverde inspanningen en kijk niet enkel naar het eindresultaat.	JA/NEEN
10	Ik weet/begrijp dat er meer is dan tennis alleen en maak dus ook tijd voor andere interesses en hobby's van mijn kind.	JA/NEEN

Tel het aantal ja-antwoorden op.

- 8 - 10** Goed bezig! Je benadert de Ideale TennisOuder. Doe zo voort!
- 6 - 7** Behoorlijk goed, al is er nog ruimte voor verbetering. Streef ernaar om de vragen waar er een 'Neen' werd geantwoord bij te schaven a.d.h.v. de vermelde tips.
- 3 - 5** Net onvoldoende. Je vertoont vooralsnog niet het gedrag van een Ideale TennisOuder. Neem deze bundel (nog) eens goed door, we maken er samen werk van.
- 0 - 2** Met deze score is er werk aan de winkel, je dient je gedrag aan te passen! Zet alvast een eerste stap in de goede richting en lees onderstaande tips aandachtig. Vraag gerust ook hulp aan de trainer.

HOE WORD IK EEN IDEALE TENNISOUDER?

Wedstrijden spelen ligt aan de basis van elke sport. Het is een belangrijk onderdeel in het proces van lesvolger naar tennisspeler. Het spelen van competitie brengt heel wat **uitdagingen voor de speler** en niet in het minst voor de ouder/begeleider met zich mee.

Als ouder word je beschouwd als dé **motivator van je kind**. Het is belangrijk dat je beseft dat je houding als ouder van groot belang is voor hun spelplezier en talentontwikkeling. De steun en interesse van ouders is cruciaal voor verdere participatie aan de tennissport. Er is echter heel vaak een kloof tussen enerzijds hoe ouders hun houding en de hoeveelheid druk die ze opleggen omschrijven en anderzijds, hoe de kinderen dit aanvoelen. Veel ouders zijn zich hier niet bewust van. Hoe kunnen we die kloof verkleinen? Hoewel het onmogelijk is om voor elke situatie instructies mee te geven hoe je dient te handelen, trachten we jullie hier wel enkele richtlijnen en tips aan te reiken om je te informeren en te helpen hoe je best je kind kan ondersteunen om zowel jezelf als je kind maximaal te laten genieten van de betrokkenheid bij tennis.

Inhoudsopgave

1. ALGEMENE TIPS	6
2. TIPS VOOR OUDERS: VOOR DE MATCH	8
3. TIPS VOOR OUDERS: TIJDENS DE MATCH	9
4. TIPS VOOR OUDERS: NA DE MATCH	12
5. HOE COMMUNICEERT EEN IDEALE TENNISOUDER?	14
6. BESLUIT	14

1. ALGEMENE TIPS

1.1. DO'S

✓ Blijf in de eerste plaats ouder! Het onderscheid tussen ouder en trainer moet voor je kind onmiskenbaar zijn. Ieder heeft zijn eigen taken, anders krijgt je kind tegenstrijdige info en dat is verwarrend.

Quote van Andre Agassi (ex-nummer 1 en veelvuldig Grand Slam - winnaar)

"It's fair to say what I wanted was for my father to be my father, not a coach or mentor."

Quote van Astrid van den Hoogenband (moeder van Pieter van den Hoogenband - meervoudig Olympisch zwemkampioen):

“Zelf bemoei ik mij overigens nergens meer mee, mijn plaats is op de tribune. Toen ik doorkreeg dat Pieter echt goed was heb ik gezegd, dit wordt niks wanneer hij doorgaat met mij als trainster. Als hij de top haalt, heeft hij mij nodig als zijn moeder. Voor een schouder als het goed gaat en een schouder als het fout gaat. Als ik hem was blijven coachen, dan was hij zijn moeder kwijtgeraakt”.

Gouden tip: Laat de trainer trainer zijn en wees zelf een goede sportouder!

- ✓ Geef af en toe een **compliment** en benadruk wat ze goed doen!
- ✓ Geef zelf het **goede voorbeeld**. Wees zelf wat je wenst voor je kinderen.
- ✓ Stel het **belang** van je kind voorop i.p.v. je persoonlijk belang, het belang van de club, de trainer,..
- ✓ Geef je kind **ruimte** om zijn traject te volgen op zijn eigen manier. Bied **ondersteuning** en creëer een **positieve** omgeving. Zoek daar naar een goede balans voor **zelfstandigheid**.
- ✓ Toon **interesse**:
- ✓ ga regelmatig kijken naar een training of wedstrijd
- ✓ maak tijd om eens te oefenen met je kind
- ✓ zorg voor geschikt materiaal
- ✓ stel je kandidaat als vrijwilliger > betrokkenheid
- ✓ Zorg ervoor dat je kind ook nog wat **vrije tijd** heeft, want er is meer dan tennis alleen!
- ✓ **Laat je kind kind zijn**, het moet nog veel leren!

Gouden tip: Behandel je kind, de trainer én de official zoals je zelf zou willen behandeld worden!

1.2. DON'TS

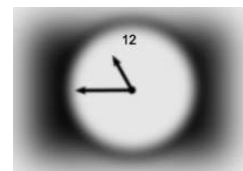
- ✓ Pas op voor te veel **negatieve reacties**: streef (minstens) een '1 op 1'-verhouding van positieve en negatieve feedback na.
- ✓ Onsportiviteit van een andere ouder is nooit een reden om zelf ook **onsportief** te zijn.
- ✓ Wees **niet té beschermend**: geef je kind de ruimte om fouten te maken, dit hoort bij het leerproces.
- ✓ Wees **niet té kritisch**, want dit verhoogt de stress en doet het zelfvertrouwen afnemen.
- ✓ Schreeuwen tegen je kind heeft geen enkele zin!

2. TIPS VOOR OUDERS: VÓÓR DE MATCH

2.1. DO'S

- ✓ Inschrijven betekent spelen.
- ✓ **Kom op tijd** voor een wedstrijd of ontmoeting (**15' voor aanvang**). Kom je toch te laat, verontschuldig je dan bij de wedstrijdleiding en de tegenspeler(s).
- ✓ Stel **realistische verwachtingen** in lijn met de capaciteiten van je kind. Luister naar zijn verwachtingen en gevoelens.
- ✓ Vraag je kind om zijn best te doen, maar vooral **plezier** te maken. Opgelet: kinderen sporten voor **HUN** plezier, niet voor dat van jou!
- ✓ Moedig je kind aan om zich aan de **code van het spel** en de **FairPlay** te houden.

- ✓ Leer je kind dat **eerlijkheid en inzet** belangrijker zijn dan winnen, maar zeg niet 'winnen is niet belangrijk', voor een kind is dat wel belangrijk. Streef naar een **gezonde competitie mentaliteit**.

2.2. DON'TS

- ✓ Zomaar **forfait** geven kan echt niet!
- ✓ **Projecteer je eigen onvervulde dromen** naar succes en glorie **niet** op je kind.
- ✓ Je ambitie als ouder mag de **ambitie van je kind niet overstijgen**.
- ✓ Leg **geen (overdreven) druk** op zijn schouders. No victory at any price!
- ✓ Druk om te winnen is een provocatie van onfair gedrag. Spelers gaan hun tegenspeler als een hindernis beschouwen die ze dienen te 'eliminieren'. Te hoge druk doet ook afbreuk aan spelvreugde en talentontwikkeling.

Vermijd druk en streef naar intrinsieke motivatie a.d.h.v. ondersteuning van volgende behoeften:

- **A**utonomie > je kind moet zichzelf kunnen zijn
- **B**etrokkenheid > creëer een warme, positieve band met je kind
- Gevoel van **C**ompetentie > succeservaring

Meer intrinsieke motivatie leidt bovendien ook tot betere prestaties.

3. TIPS VOOR OUDERS: TIJDENS DE MATCH

3.1. DO'S

- ✓ **Moedig je kind aan** en mijd negatieve commentaar!
- ✓ Wees **sportief voor beide partijen**, applaudisseeer bij knappe punten, ook door de tegenspeler.
- ✓ Toon **respect tegenover anderen**.
- ✓ Wees **stil tijdens een punt!** Lof, applaus of een zucht zijn voor NA het punt.
- ✓ Als je je kind wilt voorzien van tips, bewaar dit dan voor NA de wedstrijd.
- ✓ **Respecteer de beslissingen van de scheidsrechter en de wedstrijdleiding.** Zij doen hun best, maar kunnen ook fouten maken, net zoals andere mensen doen.
- ✓ **Spreek je kind aan als het zich niet gedraagt.**
 - **Sta geen geweld toe** (zoals gooien met het racket of ballen wegslaan) **of ander ongepast gedrag.** Tegenspelers zijn geen vijanden. Maak duidelijk onderscheid tussen agressie en vechtlust. Agressie wordt niet aanvaard.

- **Tolereer niet dat je kind vals speelt**, ongeacht de situatie of moment in het spel.
- **Wees consequent:** 'Nog één keer en dan haal ik je van het plein...', mag je niet eindeloos herhalen zonder dat je dat ook effectief doet.
- ✓ Wanneer er zich **toch een probleem** voordoet op of naast het plein met een speler of ouder, grijp dan niet zelf in, maar haal er de **FairPlay Manager of wedstrijdleider** bij! De FairPlay Manager is het aanspreekpunt.

3.2. DON'TS

- ✓ **Doe niet aan coaching langs de zijlijn.**
- ✓ **Bemoei je niet op het plein.**
- ✓ Geef niet voortdurend **kritiek**.
- ✓ **Applaudiseren bij een fout van de tegenspeler** is onsportief!
- ✓ Gebruik **geen agressieve, offensieve of ongepaste taal en/of gebaren** langs de zijlijn en probeer je eigen gevoelens/temperament te controleren. Schelden naar je kind, andere ouders, trainer, scheidsrechter, .. zijn volledig ongepast. De kinderen schamen zich in dit geval vaak voor het gedrag van hun ouders. Onthoud dat je gedrag 'langs de zijlijn' bepalend is voor de plezierbeleving van je kind!
- ✓ Speel **geen scheidsrechter**
- ✓ **Loop niet weg tijdens een match omdat je kind slecht speelt.**

Gouden regel:

Als ouder mag je je TIJDENS de match NOOIT moeien (met score, bal in/out, tips,...), tenzij je je kind terechtwijst voor ongepast gedrag!

Hieronder worden enkele **algemene reglementen** die gelden tijdens een tenniswedstrijd opgesomd. Deze reglementen zullen je als ouder of toeschouwer helpen inzicht te verwerven in het verloop van een tenniswedstrijd en je helpen sturen om je op te stellen als ideale TennisOuder.

A. Coaching

Coaching tijdens toernooiwedstrijden **mag NIET**, dit onder geen enkele vorm (verbaal of non-verbaal). Niet op de bank (interclub) en niet langs de afsluiting.

Als coaching wordt beschouwd:

- ✓ Mededelingen, raad of onderrichtingen van om het even welke aard, zichtbaar of hoorbaar aan een speler.
- ✓ In een ploegcompetitie (interclub), waar zich een coach op de spelersbank bevindt, mag deze de speler coachen na de set en tijdens de kantwisseling. Dit is verboden tussen de punten in een spel.
- ✓ Woorden van aanmoediging zijn **GEEN** coaching

Indien u, na een waarschuwing door de wedstrijdleader of FairPlay Manager (=FPM), niet ophoudt met coachen, kan de speler hiervoor een waarschuwing en zelfs een strafpunt krijgen.

B. Forfait

Ongewettigd walk-over (=forfait) geven **mag niet**. Dit is niet komen opdagen voor een wedstrijd **zonder geldige reden**. Wie dit toch doet, verliest zijn rankingpunten van die bepaalde week en zal daarvoor **5 strafpunten** krijgen. De match wordt ook als een **verliesmatch** beschouwd voor de klassementsberekening. Wie 10 strafpunten verzamelt (dus na 2 overtredingen), zal een minnelijke schikking worden voorgesteld van een schorsing van 14 dagen.

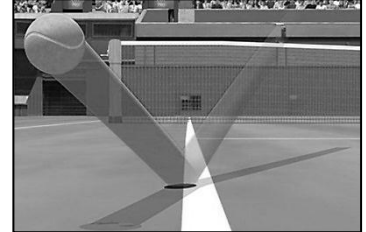
Gewettigd walk-over (=WO) geven, is niet komen opdagen voor een wedstrijd **met een geldige reden**. Ook deze match wordt als een verliesmatch beschouwd voor de klassementsberekening. Je krijgt pas na een 3de en volgende WO 5 strafpunten.

De **wedstrijdleader** bepaalt of een walk-over al dan niet gewettigd is.

C. In/out-discussies

Als ouder/toeschouwer mag je je **niet moeien in een beslissing over een balafdruk**. Luidkeels roepen vanuit het publiek of een beslissing herroepen die door je kind of de tegenspeler werd gemaakt, is dus verboden. Laat je kind zelf zijn beslissing en verantwoordelijkheid nemen. Neem onderstaande voorschriften door en breng ook je kind hiervan op de hoogte voor of na de match om te anticiperen op dergelijke misverstanden.

- ✓ Spelers zijn verantwoordelijk voor alle beslissingen op **eigen** speelhelft.
- ✓ Zodra de bal ook maar een deel van de lijn raakt, is hij 'IN'. Een bal op de lijn is binnen. Een bal die voor 99% out is, is nog steeds 100% binnen.
- ✓ Spelers mogen niet de hulp van het publiek inroepen om te beslissen of een bal 'in' of 'out' is.
- ✓ Wanneer men **niet tot een eensgezinde beslissing** komt bij het beoordelen van een balafdruk of de interpretatie ervan, dient de **wedstrijdleiding er bij** gehaald te worden.
- ✓ Elke 'uit' of 'fout'-afroep dient **ONMIDDELLIJK** te gebeuren nadat de bal kaatste en eveneens voldoende hoorbaar te zijn voor de tegenspeler.
- ✓ **In geval van twijfel over een afdruk op eigen speelhelft**, dient het voordeel van de twijfel gegeven te worden aan de tegenspeler.
- ✓ Indien een speler de **balafdruk uitwist**, betekent dit dat hij/zij het punt aan de tegenspeler geeft.
- ✓ Op gravel: **bij twijfel omtrent het 'uit'-roepen van een bal door je tegenspeler**, kan je hem verzoeken het merk te tonen. **Enkel na toestemming** op dit verzoek, heb je het recht de balafdruk te controleren, zonder te kunnen gestraft worden voor onsportief gedrag.
- ✓ Als een speler eerst een bal 'uit' roept en nadien **realiseert** dat dit een **foutieve beslissing** was: de speler die 'uit' riep, verliest het punt.
- ✓ Als je ziet dat een speler **herhaaldelijke foute beslissingen** neemt (al dan niet opzettelijk), roep er dan de wedstrijdleiding of FPM bij, maar **kom NIET zelf tussen**. De wedstrijdleiding kan beslissen om de wedstrijd te laten arbitrereren.

D. Onenigheid over score

Indien onenigheid over score, keer dan terug naar de tussenstand waar **beide spelers akkoord** gaan. Enkel de punten waarover discussie bestaat, dienen te worden opnieuw gespeeld.

Gouden tip:

In/out leren roepen en score bijhouden is een leerproces voor jonge spelers.

Als je merkt dat dit nog onvoldoende/niet lukt, vraag aan de wedstrijdleader een teller/scheidsrechter (=objectief) om de spelers hierin te laten groeien. De spelers moeten zelfstandig leren tellen en in/out roepen, maar kunnen 'overruled' worden door de 'begeleider' van de wedstrijd.

4. TIPS VOOR OUDERS: NA DE MATCH

4.1. DO'S

- ✓ Moedig een bedankje voor de scheidsrechter en trainer aan.

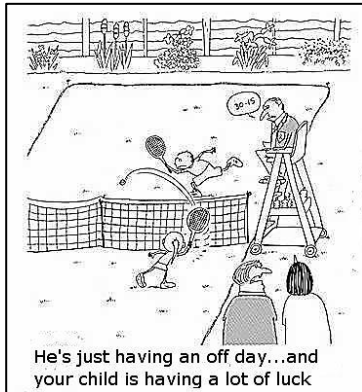

- ✓ Inzet is belangrijker dan resultaat, het is de barometer voor succes! Kijk dus ook naar geleverde inspanningen, niet enkel naar het eindresultaat. Felicitteer je kind omdat het zijn/haar best heeft gedaan.

- ✓ Leer je kind omgaan met winst en verlies. Reik een positieve benadering aan en omschrijf verlies als een leermoment.
- ✓ Wees trots op je kind, ongeacht de uitslag.

- ✓ Leer je kind om **respect** te hebben voor de **prestatie van de tegenspeler**.

- ✓ **Trakteer** je kind en de tegenspeler op een drankje. Dit is niet alleen een teken van respect voor de spelers, maar helpt ook om winst/verlies te verwerken.
- ✓ Laat je kind meteen de **score doorgeven** aan de wedstrijdtafel en **plan** meteen de **volgende wedstrijd**.

4.2. DON'TS

- ✓ **Wees niet negatief**, maar wel positief kritisch. Probeer achteraf samen te bekijken wat goed ging en wat beter kon.
- ✓ Geef **niet alleen aandacht/positieve benadering als je kind wint**, want dan wordt de aandacht voorwaardelijk. Dit leidt tot extrinsieke motivatie of **MOETIVATIE!** Het is niet omdat je kind heeft verloren, dat het niet goed zijn/haar best heeft gedaan.
- ✓ **Vermijd dat je je kind op een voetstuk plaatst** na een overwinning. Hou je kind met de voeten op de grond.
- ✓ **Maak geen excuses** voor je kind zoals:
 - Het is de schuld van de scheidsrechter.
 - De tegenspeler had voortdurend geluk.
 - ...

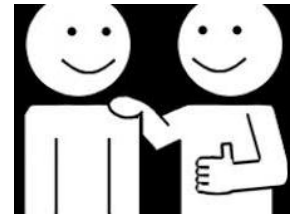
5. HOE COMMUNICEERT EEN IDEALE TENNISOUDER?

- ✓ Stel jezelf de vraag:
 - Hoe breng ik de boodschap over?
 - Hoe beweeg ik daarbij (armen,...)?
 - Hoe gebruik ik m'n stem?
 - Pas ik mij aan aan de persoonlijkheid van m'n kind? > elk kind vereist een verschillende aanpak!

Gouden tip:

BEWUST OVER LICHAAMSTAAL EN INTONATIE = 90% van je communicatie

- ✓ Verbaal vs. Nonverbaal: 'Een gebaar zegt soms meer dan 1000 woorden!'
 - Besteed aandacht aan je **taalgebruik!**
 - Let op je **gelaatsuitdrukkingen**.
 - Geef soms eens een **schouderklopje**, zeker als het eens minder goed ging.
 - Geef af en toe een **applausje**, ook voor de tegenspeler.
- ✓ Gebruik het sandwichprincipe: + - +
- ✓ Als je iets minder goeds wil zeggen, doe dit dan voor en na iets positiefs!
- ✓ Spreek met je kind over verwachtingen die het heeft.
- ✓ Toets bij je kind af hoe zij de wedstrijd hebben ervaren. Laat je kind dus zelf spreken en moedig zelfreflectie aan i.p.v. als ouder de volledige match te gaan analyseren.
- ✓ Vraag niet 'Heb je gewonnen?' en 'Hoeveel was het?', maar probeer eerst naar je kind te luisteren en stel open vragen zoals:
 - Vond je het leuk?
 - Wat vond je er zelf van?
 - Vind je van jezelf dat je je best gedaan hebt?
 - Wat heb je geleerd van deze match?
 - Welk punt vond je het mooiste?
- ✓ Let op voor volgende **valkuilen**:
 - Laat je emoties het niet overnemen van je ratio
 - Let op met sarcasme
 - Probeer **niet te 'maaren'**, maar gebruik eerder 'Ja, en...'
 - 'Wij' spelen vandaag... alsof je bij je kind op het terrein staat.
 - Zeg niet: 'Goede match!' als dat niet zo was.

6. BESLUIT

Een 'Ideale TennisOuder zijn' is niet gemakkelijk. Als ouder is het moeilijk om goed te weten hoe je kind het tennis en spelen van wedstrijden ervaart. Je kan hen ondersteunen en advies aanbieden, maar het is nog steeds je kind die op het terrein staat en de bal over het net moet terugspelen. Geef ze de ruimte om te groeien en tracht bovenstaande tips en richtlijnen in acht te nemen om hen alvast op het juiste pad te helpen en zo goed mogelijk te begeleiden. Plaats steeds het belang van je kind voorop!

lotto
FAIRPLAY
by Tennis Vlaanderen

> Meer info op tennisvlaanderen.be

> Volg Tennis Vlaanderen op

> Bij vragen of opmerkingen:

elisabeth.fiems@tennisvlaanderen.be